

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ II

Σύνδεσμοι:

- **μη(ν) / μήπως**

- αν το κατηγορημα στην κυρία πρόταση είναι:

- 1) ρήμα φόβου (*φοβάμαι, ανησυχώ, αγωνιώ (-άς), τρέμω, τρομάζω ...*) ή ρηματική έκφραση ισοδύναμη ως προς το νόημα με κάποιο από τα παραπάνω ρήματα (*από φόβο, υπάρχει κίνδυνος, (με) πιάνει τρόμος/φόβος, έχω ανησυχία ...*)

- άρνηση: δε(ν)

- **χρόνος και έγλιση:**

- **υποτακτική αορίστου ή οριστική - μελλοντικοί χρόνοι** (μόνο μετά από το **μήπως**, όχι μετά από το **μη**) – αν το περιεχόμενο της εξαρτημένης πρότασης αναφέρεται στο μέλλον, είναι υστερόχρονο σε σχέση με την κυρία πρόταση
- **υποτακτική ενεστώτα** - αν το περιεχόμενο της εξαρτημένης πρότασης αναφέρεται στο παρόν, είναι σύγχρονο σε σχέση με την κυρία πρόταση
- **οριστική – παρωχημένοι χρόνοι (αόριστος, παρατατικός)** - αν το περιεχόμενο της εξαρτημένης πρότασης αναφέρεται στο παρελθόν, είναι προτερόχρονο σε σχέση με την κυρία πρόταση

(1) *Φοβόταν μην την πληγώσει.*

(2) *Φοβόμουν μη δεν βρω θέση να καθίσω.*

(3) *Σκιάχτηκε μην την βάλανε στην κάσα, στοχάζοντας την πεθαμένη.*

(4) *Κοίταζε γύρω του σα να φοβόταν μην ήταν κανείς και μας ακούσει.*

(5) *Ανησυχούσε μήπως δεν πετύχαινε στις εξετάσεις του.*

(6) *Ανησυχούσε μήπως του γύρισαν τα μυαλά.*

(7) *Δεν είχε καμιά ανησυχία, μήπως τους ξαναφύγει το παιδί.*

(8) *Ήταν μια σφήκα επάνω στ' αμάραντα, και από φόβο, μη με κεντρώσει, τα επέταξα εις την θάλασσαν.*

(9) *Δεν το έκανα αυτό, γιατί φοβήθηκα μήπως θα μου βγει σε κακό (θα έβγαине).*

(10) *Φοβάται μη δεν ξαναγυρίσει πίσω το παιδί της απ' τα ξένα.*

(11) *Φοβάμαι μη δεν τον επρόφτασε το τηλεγράφημά μας στο Παρίσι.*

(12) *Φοβόμουνα μήπως φανερώσει τίποτα στο παραμιλητό του.*

- **ότι/πως, να**

(13) *Φοβήθηκε ότι πέρασε η ώρα και είχαν φύγει όλοι.*

(14) *Φοβάσαι να χορεύεις;*

(15) *Φοβάμαι να σου το πω μη με πάρεις για παλαβό.*

(16) *Πολύ φοβάμαι πως έχει ήδη ανησυχήσει.*

Πολύ φοβάμαι μην τον έδειραν / μην τον δείρουν.

Πολύ φοβάμαι μήπως τον έδειραν / μήπως (θα) τον δείρουν.

Πολύ φοβάμαι πως τον έδειραν / πως θα τον δείρουν.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ II

- 2) ρήμα προφύλαξης όπως φυλάγω, φυλάγομαι, προφυλάσσομαι, κοιτάζω, προσέχω, φροντίζω ή φράσεις / λέξεις με παρόμοια σημασία, όπως λαβαίνω/παίρνω προφύλαξη, έχω υποψία, με προφύλαξη ...

(17) Κατεβαίναμε με πολλή προφύλαξη μη γλιστρήσουμε και σπάσουμε τη στάμνα και μας δείρει ο μπαμπάς.

(18) Όλη νύχτα φύλαγε μη του το κλέψουν.

(19) Πρόσεξε μη σε κλέψουν.

(20) Λάβε τα μέτρα σου μη σε γελάσει.

(21) Κοίταξε να μη σε φιλήσει (μήπως σε φιλήσει) η μάνα σου από τα δυο μάγουλα, γιατί θα με λησμονήσεις.

(22) Φυλάγεται πολύ να μην κρυώσει.

Στις παρακάτω προτάσεις να βρείτε τις δευτερεύουσες συμπληρωματικές προτάσεις και να προσδιορίσετε τη συνακτική τους θέση:

- 1) Ανησυχώ μήπως δεν καταλάβει τις προθέσεις μου.
- 2) Ο Γιάννης τρέμει μην πάθει κάτι η μάνα του.
- 3) Με φοβίζει πολύ μήπως τα παρατήσει την τελευταία στιγμή.
- 4) Φοβάται μήπως τον βλέπουν.
- 5) Κοίταξε μην κάνεις λάθος.
- 6) Αυτό κυρίως φοβάται, μήπως αποτύχει στις εξετάσεις.
- 7) Πρόσεξε, γιε μου, να μη σε κοροϊδέψουν.
- 8) Τρέμω μην αποκαλυφθεί το σκάνδαλο.
- 9) Τον ανησυχούσε ένα πράγμα, μήπως αλλάξει την κατάθεσή της.
- 10) Κοίταξε με αγωνία μήπως προλάβει το κακό.

Bojím se, že se mě později znovu zeptá.

Třesu se strachy, aby mě nechtyli.

Vydělili se, že se mu něco stalo a že už ho nikdy neuvidí.

Utekl ze strachu, že ho předají policii.

Obávám se, že nás právně okradli.

Neexistuje žádné nebezpečí, že nestihne to představení.

Bojíme se ho vzbudit tak brzy ráno a nemít pro něj dobré zprávy.

Nebojíš se riskovat?

Nebojím se, že tam nepřišel, ale že ho poslali zpátky.

Dostali strach, že sníh už roztál.

Dej si pozor, aby si tě nevšimli.

Hleď, abys ho nerozzlobil.

Snažili se vystříhat toho, aby klamali své přátele.

Musím být stále na pozoru, aby mě ten pes nepokousal.

Dává si pozor, aby nepřišel o práci.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ II

- **να**

- μετά από ρήματα που δηλώνουν αρχή, τέλος, εξακολούθηση, συνήθεια ενός γεγονότος, όπως αρχίζω, εξακολουθώ, παύω, σταματώ, συνηθίζω ...

- μόνο με υποτακτική ενεστώτα

- η άρνηση **μη**

(23) Έτρεξε μέσα και άρχισε να ντύνεται.

(24) Εξακολούθησαν όλοι να μου φέρονται έτσι.

(25) Συνηθίζουν να χτενίζονται πριν κοιμηθούν.

(26) Δε θα πάψουνε να με φοβούνται.

(27) Είχε έναν παράξενο τρόπο να φτύνει.

(28) Οι τουρίστες σταμάτησαν να περνούν απ' το χωριό.

Άρχισα να ντύνομαι.

Άρχισα και ντυνόμουν.

Εξακολουθούν και τον νομίζουν Επικούρειο.

Nepřestanou se mě bát.

Stále vám nerozumím.

Obvykle jí pozdě.

Zdá se, že nás prázdniny začaly nudit.

Stále čteme staré spisovatele.

Protože už bylo teplo, přestali jsme nosit zimní oblečení.

Obvykle svůj program neměním, ale dnes udělám výjimku.

Jsem zvyklý nazývat věci jejich jménem.

Musí si o něj přestat dělat starosti.